

Kunnskapsdepartementet
Opplæringsavdelingen
P.b. 8119 Dep
0032 Oslo

Kopi pr. e-post :postmottak@ufd.dep.no

53726-1

Tlf.: +(47) 70 10 75 75
Fax: +(47) 70 10 75 76
www.toemmerdal.no
Org.nr.: 982 937 523

Høyesterettsadvokat Svein Tømmerdal
Advokat Kirsti Høegh Bjørneset
Advokat Henrik Grung
Advokat Reidar Andresen
Advokat Einar With
Advokat Bjarte Aambø

Ansvarlig partner: Henrik Grung
henrik.grung@toemmerdal.no

Dato: 31. januar 2006
Sekretær: Oddny Engelberg
Dir.tlf. +(47) 70 10 75 73
oddny.engelberg@toemmerdal.no

HØRING – FORSLAG TIL MIDLERTIDIG ENDRING I FRISKOLELOVEN.

Vi skal på vegne av Akademiet Norge AS gi merknader til det forslag som er fremmet til endringer i friskoleloven, inntatt i brev fra departementet 16. desember. Høringsfristen er satt til 31. januar 2006.

Vår klient mener at forslaget til endringer må forkastes.

1)

Lovforslaget begrenser reell valgfrihet til den offentlige skole. Den strider derfor mot FN konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (ØSK) art. 13, pkt. 3.

Denne del av konvensjonen skal sikre:

- Barn og foreldres frihet til å velge noe annet enn den offentlige skolen
- Sikre at alle privatpersoner og organisasjoner skal ha reell rett til å etablere og drive private skoler.
- Sikre mangfoldiggrunnutdanning i alle tilsluttende land.
- Heve kvaliteten på det totale utdanningstilbud.

Det fremgår i departementets høringsnotat, pkt. 2, avslutningsvis før pkt. 3:

”Det er ingen begrensninger i adgangen til å etablere videregående skoler etter norsk rett”

Det følger videre i neste avsnitt:

”Dagens friskolelov gir rettigheter utover de rettigheter som Norge er folkerettslig forpliktet til å gi. Folkeretten krever ikke at Norge opprettholder ordningen etter friskoleloven om offentlig støtte til skoler i privat eie”

Realiteten er at en friskole uten offentlig støtte ikke har grunnlag for drift. Den vil i beste fall etablere et klasseskille som den sittende regjering ikke burde være bekjent av.

Basert på det norske system, med høyt skattetrykk som tilbakeføres ved sosiale goder (les: skoler), burde ikke den rød/grønne regjeringen med sin "Soria Moria" erklæring være bekjent av en slik endring av reglene.

Departementet vet at en skole uten støtte ikke kan opprettholde sin drift.

Da er de også kjent med at den foreslåtte begrensning i friskoleloven i realiteten bryter med ØSK atr. 13, pkt. 3. Dette fordi den undergraver reelle friheter som er forutsatt i nettopp denne delen av konvensjonen.

2)

De varslede endringene medfører at opprinnelig tildelt driftstillatelse, til tross for uendret drift, rammes av "tilbakevirkende kraft". De bryter derfor med Grunnloven § 97

Det følger av sikker Høyesteretts praksis at "beskyttelsen" via Grunnloven § 97 er underlagt ulike "graderinger", jf. særlig RT 1996, side 1415.

Det sterkeste vernet mot tilbakevirkende kraft skal ivareta enkeltmenneskets personlige frihet og/eller sikkerhet.

Det følger av Friskoleloven § 6-4 at eventuelt tildelt konsesjon forutsetter at:

- Alle offentlige tilskudd skal komme elevene til gode
- Forbud mot alminnelige drifts og eier disposisjoner
 - o Utbyttedisposisjoner.
 - o Eierbegunstigende disposisjoner.

Disse regelen er ikke foreslått endret ved en varslede midlertidige loven.

Med de begrensninger som følger av friskoleloven § 6-4, vil den foreslåtte midlertidige loven i realiteten kun ramme elever og foreldre og deres personlige frihet til å velge et skolealternativ til det offentlige.

Lovforslaget rammes derfor av nettopp av grunnlovsvernet i Grunnloven § 97.

3)

De varslede endringene bryter med alminnelige, sentrale forvaltningsrettslige prinsipper

3.1)

Den midlertidige loven er reelt sett en omgåelse av de begrensninger som følger av forvaltningsloven § 35. Departementet kunne ikke med hjemmel i forvaltningsloven § 35 ha omgjort de tillatelser som er gitt.

Hertil hører at det i de tildelte konsesjoner er gitt klare føringer for nettopp oppstartstidspunkt som grunnlag for opprettholdt tillatelse. En reversering av dette representerer et markert brud på berettigende(kontraktstanken) og beskyttelsesverdige(ref. Grl § 97) hensyn som ikke bør kunne omgjøres til ugunst for bevillingshaver. Disse hensyn forsterkes når de i realiteten rammer foreldre og barn og deres folkerettslige beskyttede valgrett.

Departementets påstand om at lovendringen ikke medfører begrensning i retten til å etablere fremstår som utidig i et slikt perspektiv. Departementet vet at manglende tilskudd i realiteten gir dem en monopolsituasjon. Da blir det bare trist at en presumptivt sosialprofilert regjering ikke viser seg i stand til å se at deres ønske om regelendringer kun medføre et klasseskille med ”rikmannsskoler”

Det er skammelig at den sittende regjering ved sitt lovforslag underbygger en så usosial profil.

3.2)

Lovforslaget vil medføre en usaklig forskjellsbehandling.

Nedslagsfeltet til den foreslåtte midlertidige loven rammer tilfeldig og representerer en kvalifisert usaklig forskjellsbehandling.

Grensesnittet er satt ved de skoler som var i drift 13. desember 2005.

Dette må selvsagt gjelde som et minimum av beskyttelse.

Grensesnittet burde imidlertid vært flyttet til gunst for de skoler som allerede hadde fått sine godkjenninger. Valgt nedslagsfelt rammer tilfeldig og usaklig.

Tildelte skoler har, uavhengig av om oppstart er iverksatt, samme krav på beskyttelse.

Det burde fremstå som åpenbart at også disse skolestedene har lagt ned betydelig arbeid og forberedelse for å kunne etablere og drive i tråd med tildelt konsesjon.

4)

På vegne av klient ber vi om å bli holdt fortløpende orientert om den videre lovprosessen.

Med vennlig hilsen

Advokatfirmaet Tømmerdal & Co DA

Henrik Grung